

ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ: МІСЦЕ ТА МЕХАНІЗМИ «СУСПІЛЬНОГО ВИБОРУ»

*Ю. Є. Петруня, д.е.н., професор, Академія митної служби
України, petrunya12@mail.ru*

Методологія дослідження. Результати отримані на основі застосування методів аналізу та синтезу – при визначенні факторів, що впливають на ступінь відображення суспільного вибору в економічній політиці, абстрагування – при визначенні зв'язків суспільного вибору з рядом детермінант економічного та політичного характеру.

Результати. Обґрунтовані способи виявлення суспільного вибору (переваг) при рішенні суспільних соціально-економічних проблем, їх можливості та обмеження, переваги та недоліки.

Показані причини, що впливають на точність виявлення суспільних переваг, їх динамічність та відповідність суспільним інтересам. Проведено відповідні порівняння прямого та представницького способів виявлення суспільних переваг, зокрема в економічній сфері.

Встановлено, що представницький спосіб виявлення суспільних переваг є, з одного боку, найбільш практичним інструментом, своєрідним формально готовим «буденним» інструментом відображення суспільних переваг, але, з іншого боку, його широке використання створює постійні серйозні передумови для маніпулювання в соціально-економічній політиці.

Новизна. Обґрунтована модель представницької поведінки на основі відповідних економічних інтересів, механізми, які діють як на зближення, так і на відрив представницької поведінки по відношенню до суспільних переваг. Досліджені особливості формування інститутів представництва та представницької поведінки в Україні.

Практична значущість. Запропоновані напрями суспільних дій для посилення зв'язку представницьких та бюрократичних рішень в області економічної політики з суспільними перевагами. Ці пропозиції адаптовані під умови, які склалися на теперішній час в Україні. Вони враховують як особливості представницької поведінки в українській суспільно-політичній системі, так і специфіку формування самого інституту представників.

Ключові слова: суспільний вибір, економічна політика, держава, економічні проблеми, економічне життя суспільства

Література.

1. Бьюкенен Дж. Сочинения. Пер. с англ. / Дж. Бьюкенен // Серия: Нобелевские лауреаты по экономике. – Т. 1. – М.: Таурис Альфа, 1997. – 556 с.
Biyukenen Dzh. Sochineniya. Per. s angl. / Dzh. Biyukenen // Seriya: Nobelevskiye laureaty po ekonomikyе. – Т. 1. – М.: Taurus Alfa, 1997. – 556 s.
2. Дж. К. Эрроу. Коллективный выбор и индивидуальные ценности / Эрроу Дж. К. – М.: Издательский дом ГУ ВШЕ, 2004. – 204 с.
Dzh. K. Errou. Kollektivniy vybor i individualniye tsennosti / Errou Dzh. K. – М.: Izdatelskiy dom GU VShE, 2004. – 204 s.
3. Олсон М. Логика коллективных действий: Общественные блага и теория групп: Пер. с англ. / М. Олсон. – М.: Фонд Экономической Инициативы, 1995. – 165 с.
Olson M. Logika kollektivnykh deystviy: Obshchestvenniye blaga I teoriya grupp: Per. s angl. / M. Olson. – М.: Fond ekonomicheskoy initsiativy, 1995. – 165 s.
4. Нуреев Р. М. Теория общественного выбора / Р. М. Нуреев. – М.: Издательский дом ГУ ВШЕ, 2005. – 324 с.
Nureev R. M. Teoriya obshchestvennogo vybora / R. M. Nureev. – М.: Izdatelskiy dom GU VShE, 2005. – 324 s.
5. Гринберг Р. С. Рациональное поведение государства / Р. С. Гринберг. – М.: Пресс, 2003. – 244 с.
Grinberg R. S. Ratsionalnoye povedeniye gosudarstva / R. S. Grinberg. – М.: Press, 2003. – 244 s.
6. Малий І. Й. Держава і ринок: філософія взаємодії: Монографія / І. Й. Малий, М. І. Диба, М. К. Галабурда. – К.: КНЕУ, 2005. – 358 с.
Maliy I. Y. Derzhava i rynok: filosofiya vzayemodiyi: Monografiya / I.Y. Maliy, M. I. Dyba, M. K. Galaburda. – К.: KNEU, 2005. – 358 s.